

Postbus 718, 6800 AS Arnhem, Nederland

SAMEN0164

T.a.v. dhr. R. Krijnen

Kopie aan:

Leden van de gemeenteraad van Bergen op Zoom

Jacob Obrechtlaan 4

4611 AR BERGEN OP ZOOM

CLASSIFICATIE C1 - Publieke Informatie

DATUM 9 oktober 2023

ONZE REFERENTIE 003.120.20 1244340

BEHANDELD DOOR

TELEFOON DIRECT

E-MAIL

AANTAL BIJLAGEN

1

BETREFT Reactie op Nota Herstellen & Versnellen

Geachte heer Krijnen,

Allereerst willen wij u bedanken voor uw mail die u op 25 september 2023 verstuurde, met daarbij als bijlage de brief voor de minister van Klimaat en Energie en de 'Nota Herstellen en Versnellen'. U geeft in uw mail aan dat u graag een bijdrage levert aan de versnelling van de energietransitie. De noodzaak van een vlotte realisatie van projecten en daarmee een versnelling van de energietransitie kunnen wij als landelijk netbeheerder alleen maar onderschrijven.

Zoals u ook concludeert in uw nota vraagt de energietransitie en economische groei steeds meer capaciteit van ons elektriciteitsnet. Op veel plekken – waaronder in Zeeland en West-Brabant - is de vraag naar transportcapaciteit inmiddels groter dan de netten aan kunnen. Daardoor ontstaan volle elektriciteitsnetten. Een groot probleem, vooral voor ondernemers die een nieuwe of zwaardere aansluiting willen. Het remt de economische groei van regio's af en zit ontwikkelplannen in de weg. Congestie management geeft in sommige regio's tijdelijk wat lucht, maar om de capaciteit op het net structureel te vergroten, moeten wij de komende tien jaar miljarden euro's in het elektriciteitsnet van Zeeland en West-Brabant investeren.

De aanleg van onze infrastructuur kost veel tijd. Het planologisch proces, de onderzoeken die we daarvoor moeten uitvoeren en de ruimtelijke procedures nemen alles bij elkaar jaren in beslag. Het gaat om grote projecten met veel impact in de fysieke leefomgeving. Waar we onze nieuwe infrastructuur ook plaatsen, we hebben altijd te maken met een omgeving. Omwonenden staan – en dat kunnen we goed begrijpen – niet altijd te springen als ze dit soort ontwikkelingen op hun omgeving af zien komen.

Een dialoog met de omgeving en een zorgvuldige ruimtelijke inpassing zijn nodig. Daarbij is er altijd ruimte voor wensen en meningen uit de omgeving. Vol toewijding zijn we nu twee jaar bezig met de locatiekeuze en planvorming voor het hoogspanningsstation in uw gemeente. Een groot deel van die tijd hebben we besteed aan een uitgebreid participatieproces. Eerst voor de locatiekeuze, daarna voor het bepalen van de benodigde landschappelijke inpassing.

Waar ondernemers met smart wachten op transportcapaciteit, betekent dit dat anderen een hoogspanningsstation- of verbinding in de buurt krijgen. De noodzakelijke uitbreiding van het energiesysteem kent zowel lusten als lasten. Het zijn de maatschappelijke keuzes die we met elkaar moeten maken. Daar hoort ook politieke verantwoordelijkheid bij. Alleen op die manier kunnen we de energietransitie met elkaar versnellen.

U pleit er in uw 'Nota Herstellen en Versnellen' voor dat 'locatie De Spie' in uw ogen de beste locatie is om het hoogspanningsstation te realiseren. Deze locatie is echter eerder, na uitvoerig onderzoek door ingenieursbureaus Arcadis en Witteveen+Bos, als niet geschikt bevonden. Ook nadien zijn er nog meerdere verkenningen tussen TenneT, Sabic en andere betrokkenen uitgevoerd, mede op verzoek van het college van burgemeester en wethouders. In alle gevallen heeft dit niet geleid tot een kansrijk locatie-alternatief; het is op locatie de Spie en het Sabic-terrein niet passend te krijgen. Ook Sabic Innovative Plastics heeft dit in twee brieven aan de gemeente Bergen op Zoom kenbaar gemaakt.

In de locatie- en haalbaarheidsstudie die we bij uw gemeente hebben ingediend en die is gebruikt voor de besluitvorming voor de locatiekeuze in maart 2022, staat beschreven waarom de locatie niet geschikt is. Wij willen daarbij benadrukken dat TenneT geen voorkeur heeft, voor welke locatie dan ook. Als de 'locatie De Spie' conform onze toetsingskaders en de geldende wet- en regelgeving geschikt was geweest, dan was de locatie als 'kansrijke locatie' opgenomen in de integrale effecten analyse in de locatie- en haalbaarheidsstudie en zodoende voorgelegd bij de gemeenteraad als locatie-alternatief. In hetgeen u heeft opgevoerd in uw nota zien wij ook geen aanknopingspunten op basis waarvan deze locatie nu opeens wel haalbaar zou zijn.

In uw 'Nota Herstellen en Versnellen' zet u een aantal bezwaren uiteen tegen locatie BOZ-2 bij Gemaal De Pals, de locatie die de gemeenteraad in maart 2022 heeft aangewezen als voorkeurslocatie voor het nieuwe hoogspanningsstation. Daarnaast geeft u in uw nota aan waarom 'locatie De Spie' volgens u en de medeopstellers van de nota toch wel een realistisch alternatief is. Uw nota bevat een aantal feitelijke onjuistheden en aannames waar wij ons niet in kunnen vinden. Omdat wij het belangrijk vinden dat uw gemeenteraad op basis van feiten een goede discussie kan voeren, hebben wij in de bijlage bij deze brief onze inhoudelijke reactie op uw nota uiteen gezet.

Wij wijzen u graag nog op de gevolgen van een heroverweging van de aanwijzing van de voorkeurslocatie voor het nieuwe hoogspanningsstation. Op 10 maart 2022 heeft uw gemeenteraad besloten dat na een uitgebreid locatieonderzoek, locatie BOZ-2 bij Gemaal De Pals het meest geschikt is voor het realiseren van het benodigde hoogspanningsstation van TenneT en Enexis. Bij het besluit heeft de gemeenteraad een amendement aangenomen. Daarin hebben wij als initiatiefnemers de verplichting meegekregen om voor de omgeving de overlast zoveel als mogelijk te beperken. De afgelopen anderhalf jaar hebben wij in nauwe samenspraak met belanghebbenden een plan gemaakt voor de landschappelijke inpassing van het hoogspanningsstation. Daarnaast zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd en zijn onze engineers aan de slag gegaan met de detailuitwerking van het hoogspanningsstation op deze locatie.

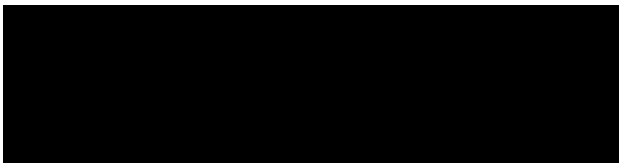
Het bovenstaande proces is voor elke stationslocatie uniek. Elke locatie heeft immers specifieke kenmerken (denk aan de bodemsamenstelling, maar ook de benodigde aansluiting op het bestaande 380 kV-net) en bevindt zich in een andere omgeving. Als wij nu afwijken van de huidige voorkeurslocatie BOZ-2 bij Gemaal De Pals, dan betekent het dat anderhalf jaar kostbaar werk voor niets gedaan is. Het uitwerken van het plan en detailontwerp voor de realisatie van het hoogspanningsstation op één van de vier andere kansrijke locaties, kost TenneT en Enexis vanaf nu minimaal twee jaar extra werk. Het nader uitwerken van de onhaalbare locatie de Spie bij Sabic zorgt zelfs voor nog meer vertraging, omdat we gedurende de procedure opnieuw zullen concluderen dat de locatie ongeschikt is en dan weer uit moeten wijken naar de huidige locatie. Daar komt nog bij dat per 1 januari 2024 de Omgevingswet van kracht is en er daardoor andere procedures doorlopen moeten worden.

De netversterking in de regio's Bergen op Zoom, Tholen en Schouwen-Duiveland loopt minimaal twee jaar vertraging op wanneer de gemeenteraad besluit om de eerder aangewezen voorkeurslocatie in te trekken. Daardoor is het elektriciteitsnet op Schouwen-Duiveland, Tholen en in West-Brabant op zijn vroegst in 2030 terug op orde. In de huidige planning voor de realisatie van het hoogspanningsstation op locatie BOZ-2 bij Gemaal De Pals is al rekening gehouden met een beroepsprocedure bij de Raad van State. Dit doen wij bij alle projecten die we uitvoeren in ons land. We hebben immers altijd met een omgeving te maken die mogelijk bezwaren heeft. Ook op een andere locatie binnen uw gemeente zal dit zo zijn en zullen wij tegen bezwaren aanlopen.

Onze projecten vallen onder de crisis- en herstelwet, waardoor bij een beroepsgang een versnelde procedure van een half jaar bij de Raad van State van toepassing is. Het doorzetten van de huidige locatie is zoals u ziet sneller dan het door u aangedragen alternatief. Naast het feit dat voor ons de 'locatie De Spie' niet haalbaar is gebleken, levert dit dus niet een door u voorgestelde versnelling op, maar een vertraging.

Tot slot: Wij waarderen nogmaals uw inspanningen, maar 'Locatie De Spie' is en blijft helaas geen realistisch alternatief voor de realisatie van het 380/150/20 kV-hoogspanningsstation van TenneT en Enexis. Wij hopen dat de gemeenteraad inziet dat de door u voorgestelde locatie niet zal leiden tot versnelling, maar juist tot onnodige vertraging, en dat de gemeenteraad vasthoudt aan de op 10 maart 2022 gemaakte locatiekeuze.

Hoogachtend,
TenneT TSO B.V.

Chief Operating Officer

BIJLAGE: inhoudelijke reactie op de nota 'Herstellen & Versnellen'